

Riksantikvaren

Postboks 8196 Dep
0034 OSLO

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo		
Saksb.	19 MAI 2005	Kopi
Ark:	0616 - 71	
Saksnr:	05/0696	Dok.nr.: 1

Søknad om dispensasjon fra kulturminneloven §8, 4.ledd - Forslag til reguleringsplan for utvidelse av skolearealene til Nesbyen Skolesenter - Arnegård 71/1 - Nes kommune - Buskerud

Buskerud fylkeskommune oversender herved ovennevnte forslag til reguleringsplan for behandling og uttalelse i henhold til kulturminneloven §8, 4.ledd.

Tiltak: Forslag til reguleringsplan for utvidelse av skolearealene til Nesbyen Skolesenter, Nes kommune (se vedlegg).

Tiltakshaver: Nes kommune, 3540 Nesbyen.

Forundersøkelser: Planområdet ble registrert av Buskerud fylkeskommune 3.-4. mai 2005 (se vedlagte rapport). Planområdet omfatter kun dyrka mark, og registreringen ble gjennomført ved sjaktning med gravemaskin. Det ble gravd 3 sjakter innenfor planområdet. I sjakt 1 ble det funnet en kokegrop, ID 91318. Verken ved utvidelse av sjaktene ved funnsted eller i noen av de to andre sjaktene ble det funnet strukturer som kan relateres til forhistorisk virksomhet. Vi anser planområdet som fullgodt registrert og at registreringen med stor grad av sikkerhet fastslår at det ikke finnes flere automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet.

Vi viser til telefon samtale med Ingrid Smedstad, Riksantikvaren, og Margrete F. Simonsen, Kulturhistorisk museum 4. mai 2005 og e-post fra oss på samme dato. Etter avtale med Ingrid Smedstad og Margrete F. Simonsen har fylkeskommunen gjennomført en arkeologisk undersøkelse av kokegropen (se vedlagte rapport) innenfor rammen av budsjettet til registreringen.

Kulturmiljø: Planområdet ligger på eiendommen Arnegård 71/1. På denne eiendommen er det fra tidligere registrert en gravhaug (ID 80983) som ligger inntil driftsbygningen på gården, ca 210m vest for planområdet. Ca 125m nord for planområdet ligger tuften etter stavkirken (ID32735) på Nes. For øvrig ligger planområdet i overgangen mellom tettbebyggelsen i Nes sentrum og kulturlandskapet omkring Arnegård i vest. Videre vestover stiger fjellet markant opp mot utmark.

Tiltakets samfunnsmessige betydning: Det er behov for å utvide skolebyggene og skolegården på Nes Skolesenter, hvor det i dag også ligger en idrettshall. Kommunen har i lengre tid arbeidet med ulike alternativer for i hvilken retning denne utvidelsen skulle anlegges, og har nå valgt foreliggende løsning. Behovet for nok plass til skoleelevene i kommunen må sies å være av svært stor betydning for Nes kommune.

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Vår dato
11.05.2005

Vår referanse
03/03408-10

Vurdering av kulturminnet: Kokegropen kan betegnes som et "masseobjekt". Det er likevel første gang det har blitt funnet en kokegrop i Nes kommune, og har således vitenskapelig verdi i forhold til bosetningshistorien i Nes og Hallingdal. Kokegropen som ligger under dyrka mark har svært lite formidlingspotensial der de ligger. Bevaring av kokegrop under dyrka mark er også lite hensiktsmessig, da pløying og eventuell dyppløying over tid vil medføre at kokegropen forsvinner.

Fylkeskommunens tilråding: Vi tilrår at det gis dispensasjon etter kulturminneloven §8, 4. ledd for kokegropen ID 91318 med vilkår om arkeologisk undersøkelse.

Høringsfrist: Fylkeskommunen har ved to anledninger bedt kommunen om og blitt tilkjent forlenget høringsfrist i forhold til automatisk fredete kulturminner. Forslaget til reguleringsplan hadde opprinnelig høringsfrist til 5.11.2004, men kom inn for sent på høsten til at undersøkelsene kunne foretaes. Vi ba kommunen om forlenget frist til 1.6.2005, men ble først bare tilkjent frist til 1.5.2005. Vi avventet da situasjonen, men på grunn av tele i bakken var det ikke mulig å foreta gravning før 3.5.2005. Etter ny søknad til kommunen har fylkeskommunen likevel fått frist til **1.6.2005**. Vi ber om at Riksantikvaren prioriterer denne saken slik at Nes kommune kan få vår endelige uttalelse innen 1.6.2005.

Med hilsen

Åse Klundelien e f
konst. utviklingssjef

Lars Groseth
arkeolog

Vedlegg:

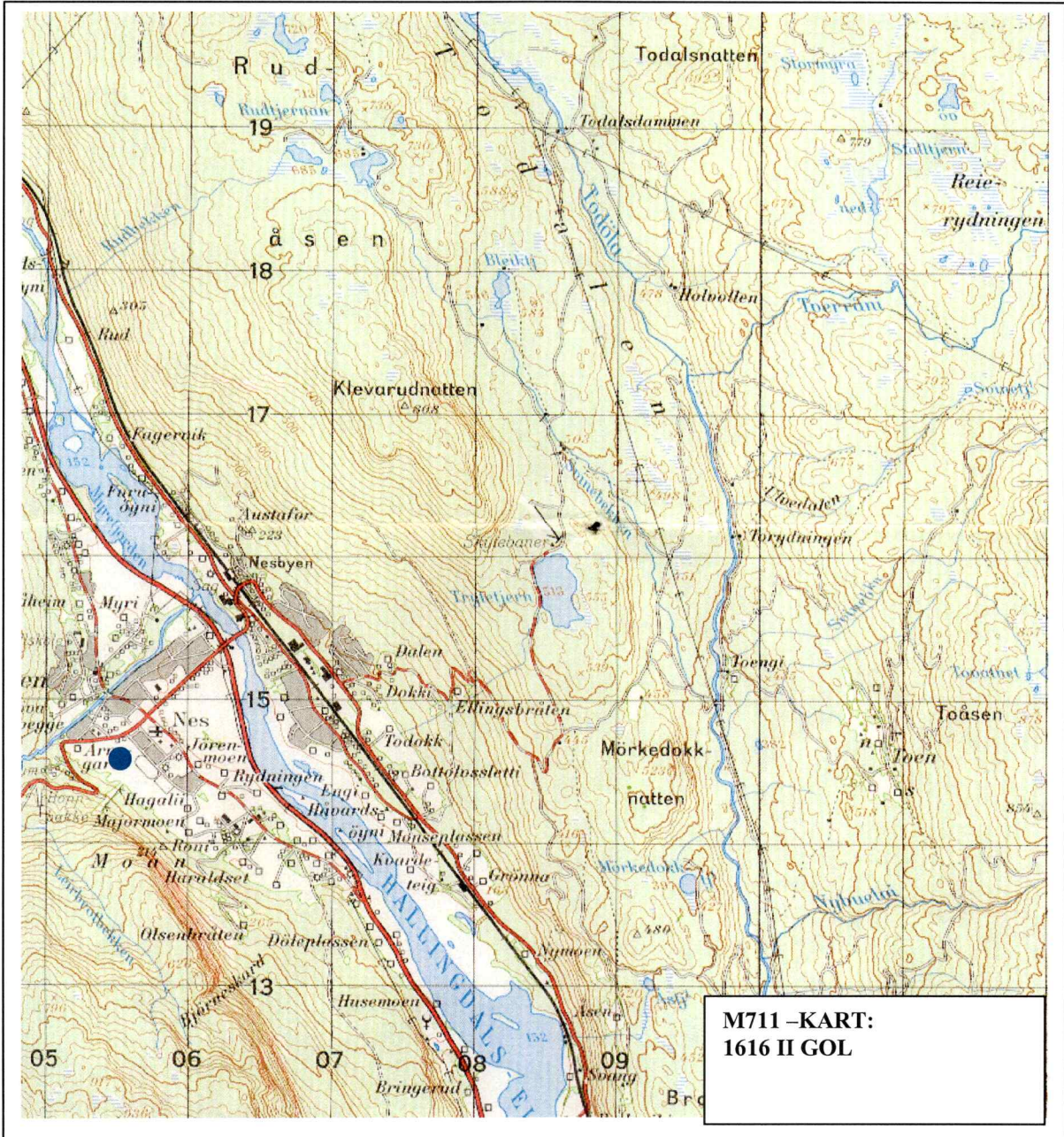
- 1 forslag til reguleringsplan
- 2 Rapport

Kopi til:

Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo Postboks 6762 St.Olavspl., 0130 OSLO
Nes kommune 3540 NESBYEN

RAPPORT FRA KULTURMINNEREGISTRERING I NESBYEN, NES KOMMUNE

Fylke	Buskerud
Kommune	Nes
Gårdsnr., Gård	71/1 Arnegård
Saksnr	03/03408 714
Saken gjelder	Reguleringsplan
Kartblad	ØK-kart: BU 065-5-1
Utført av	Kjell E. Sønsterud, Utviklingsavdelingen, Buskerud fylkeskommune
Utført dato	03.05.05 – 04.05.05

Formål og bakgrunn for undersøkelsen

I forbindelse med en reguleringsplan for Nesbyen skolesenter ble det i tidsrommet 03.05.05 – 04.05.05 foretatt en arkeologisk registrering av planområdet. Formålet med denne registrering var å påvise og avklare forholdet til automatisk fredede kulturminner.

Tidsbruk og bemanning

Undersøkelsen ble utført av Kjell E. Sønsterud. Det ble brukt 1 time til forarbeid, 6 timer til registreringen, 5 timer til utgraving og dokumentasjon samt 7,5 timer til etterarbeid, til sammen 19,5 timer.

Tidligere arkeologiske registreringer

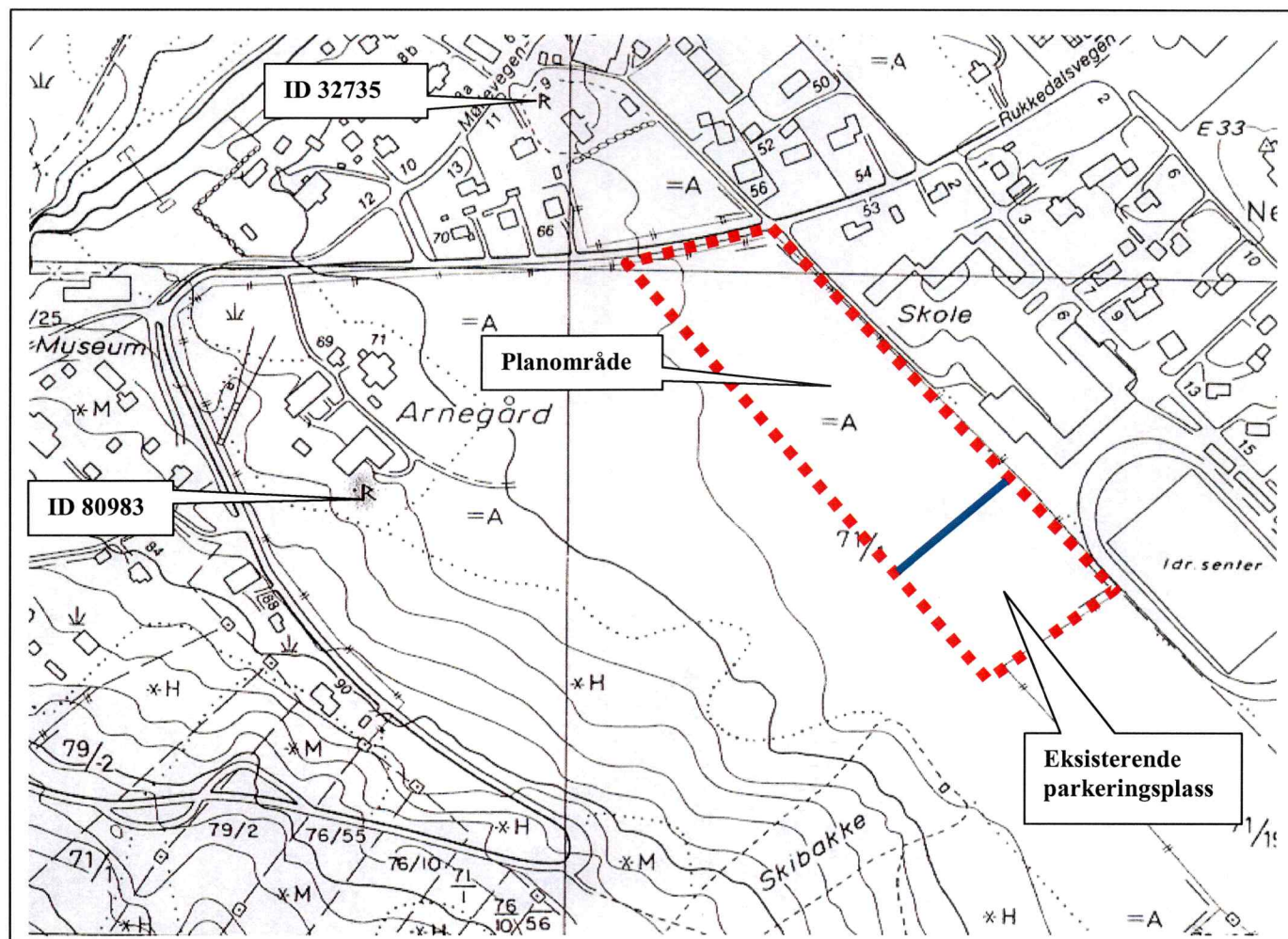
Faste fornminner:

I nærheten av planområdet er det gjort to registreringer:

På den berørte eiendommen (71/1 Arnegård) er det registrert en gravhaug (ID 80983). Denne ligger i umiddelbar nærhet av driftsbygning på gården, ca. 210 m. vest for plangrensen.

På eiendommen 70/31 som er gravlunden til Nes kirke er det registrert en stavkirketuft (ID 32735). Denne ligger ca 125. m. fra planens nordvestre grense.

I tillegg er det på eiendommen 71/1 Arnegård registrert en fangstgrop (ID 3309), men denne ligger på utmarksområdene til gården sydvest for planområdet, relativt langt unna.

Løsfunn

Ved utgravingen av stavkirketomta i 1965 ble det gjort flere funn. Disse har fått C-nummer fra 31623 – 31629.

Områdebeskrivelse

Planområdet fremstår som en plan slette omkranset av markante fjell i vest, bebyggelse i nord og øst og idrettsanlegg i syd.

Metode

Til registreringen ble det benyttet gravemaskin med en skuffebredde på 1,20 m. og et flatt skjær. Innenfor planområdet ble det lagt 3 sjakter alle orientert nord – syd. Bredden på sjaktene var ca. 3,5 m. Lengden på sjaktene varierer fra 151,5 m – 43,2 m. Sjakt 1 er plassert lengst vest og måler 151,5 m, sjakt to måler 106,1 m og sjakt 3 beliggende lengst øst måler 43,2 m I disse sjaktene ble pløyelaget fjernet og undergrunnen rensset frem.

Grunnforhold

Grunnforholdene i området består av et 0,25 – 0,30 m. tykt pløyelag etterfulgt av gul silt med klart avgrensede sandlommer inne i mellom.

Registreringer/observasjoner

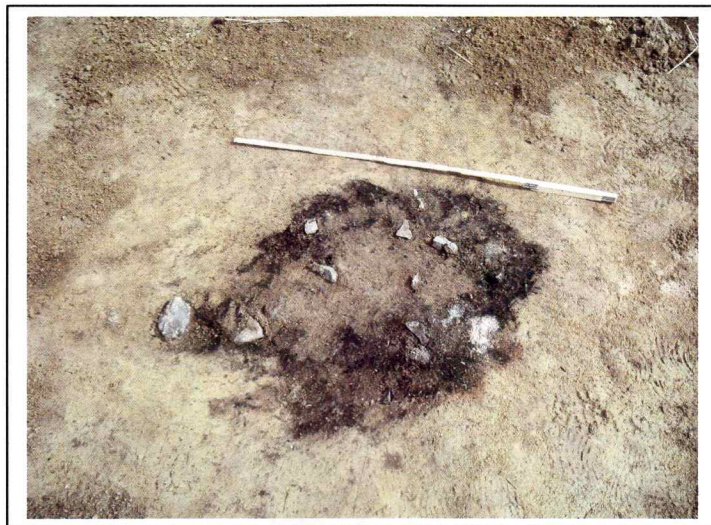
Det ble registrert 1 struktur som kan relateres til forhistorisk aktivitet innenfor planområdet. I sjakt 1 ble det 82,4 m fra sjaktens sydøstlige ende påtruffet en oval nedgraving bestående av kullholdig masse og skjørbrønt stein. Denne var klart avgrenset mot undergrunnen som i dette området besto av gul silt. Strukturen er tolket som en kokegrop.

I området rundt kokegropen ble sjaktene utvidet da det ble antatt at det kunne være flere strukturer i undergrunnen. Det ble imidlertid ikke gjort observasjoner av sådanne.

ID 91318 Kokegrop

Oval nedgraving bestående av kullholdig masse og skjørbrønt stein

Lengde: 0,69 m	Koordinater X: 505394 Y: 6714424
Bredde: 0,64 m	
Dybde: 0,11 m	

ID 91318 (kokegrop) tatt mot sydøst

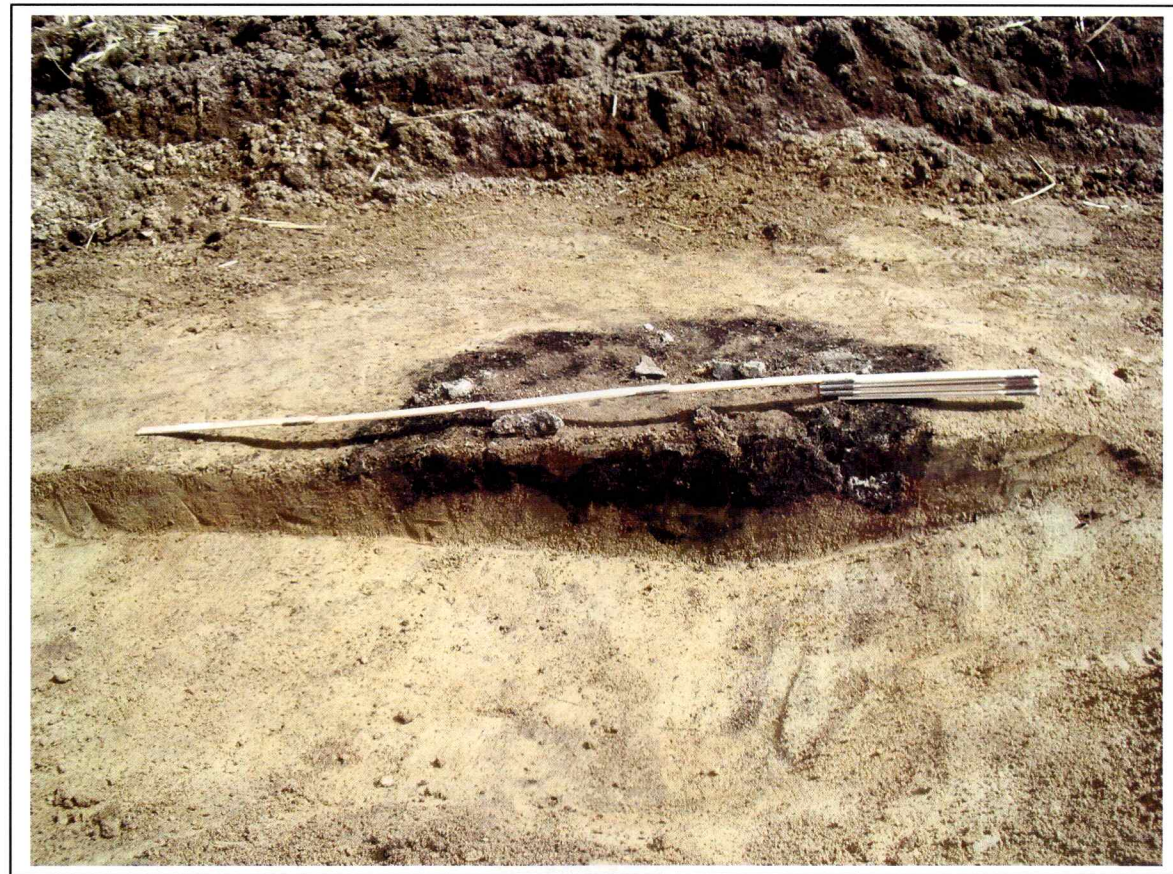
Undersøkelse/utgraving av ID91318

Kokegropa ble arkeologisk undersøkt av Buskerud fylkeskommune.

Kokegropen ble fotorenset i plan med graveskje. Denne ble fotografert og tegnet inn i plan, målestokk 1:20. Det ble ikke tatt ut prøver i plan.

Kokegropen ble så snittet med graveskje, profilen renset og dokumentert gjennom foto og profiltegning 1:20. De skjorbrente steinene ble samlet sammen og dokumentert gjennom foto. Til sist ble det tatt ut en dateringsprøve (C-14) av profilen og uttaksstedet ble markert på profiltegningen. Snittet ble lagt mot øst.

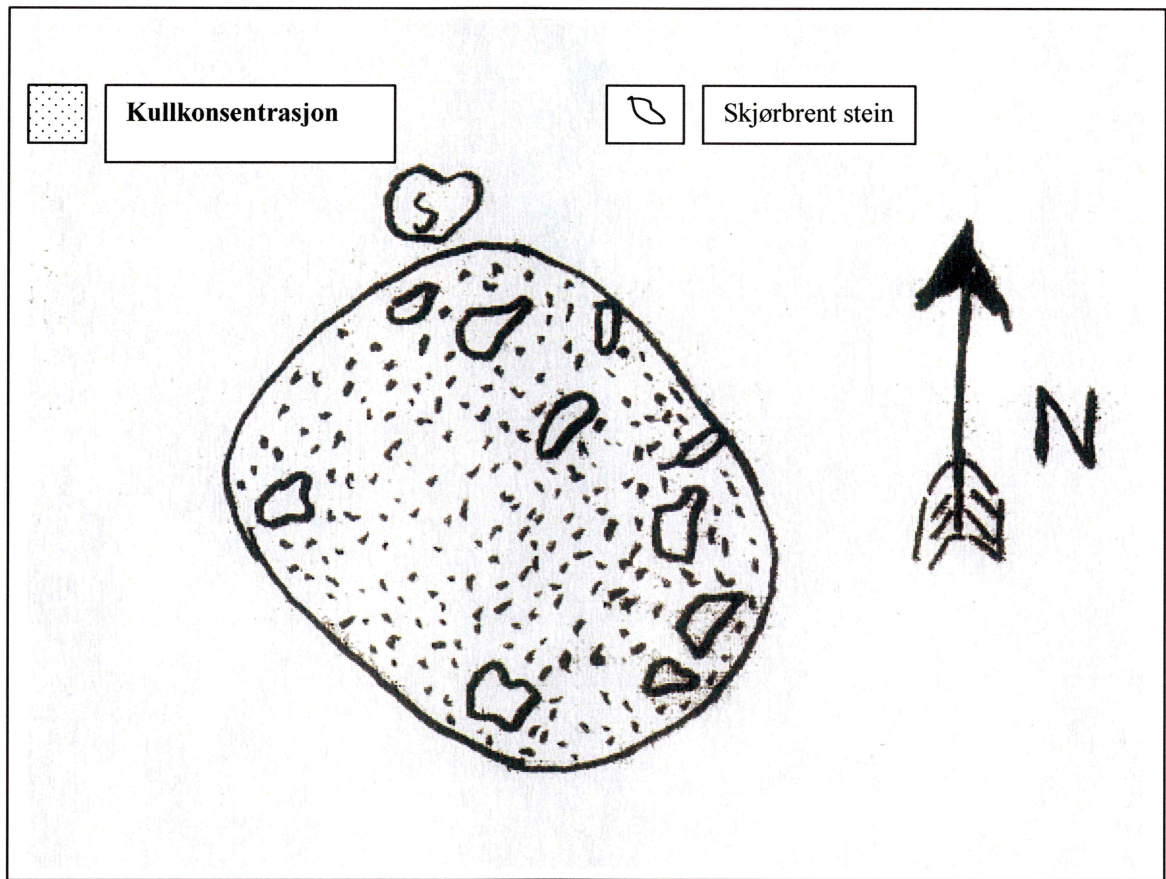
Ved snitting viste det seg at kokegropen var svært grunn med en dybde på maksimum 11 cm. (fra 6 – 11 cm i tykkelse) og det er rimelig å anta at denne har blitt skadet moderne jordbruk. Det ble imidlertid ikke observert kull eller spor etter pløying i områdene rundt kokegropa. I kokegropa besto derimot massene et tilnæringsvis rent kulllag og skjorbrente stein, klart avgrenset av gul silt.

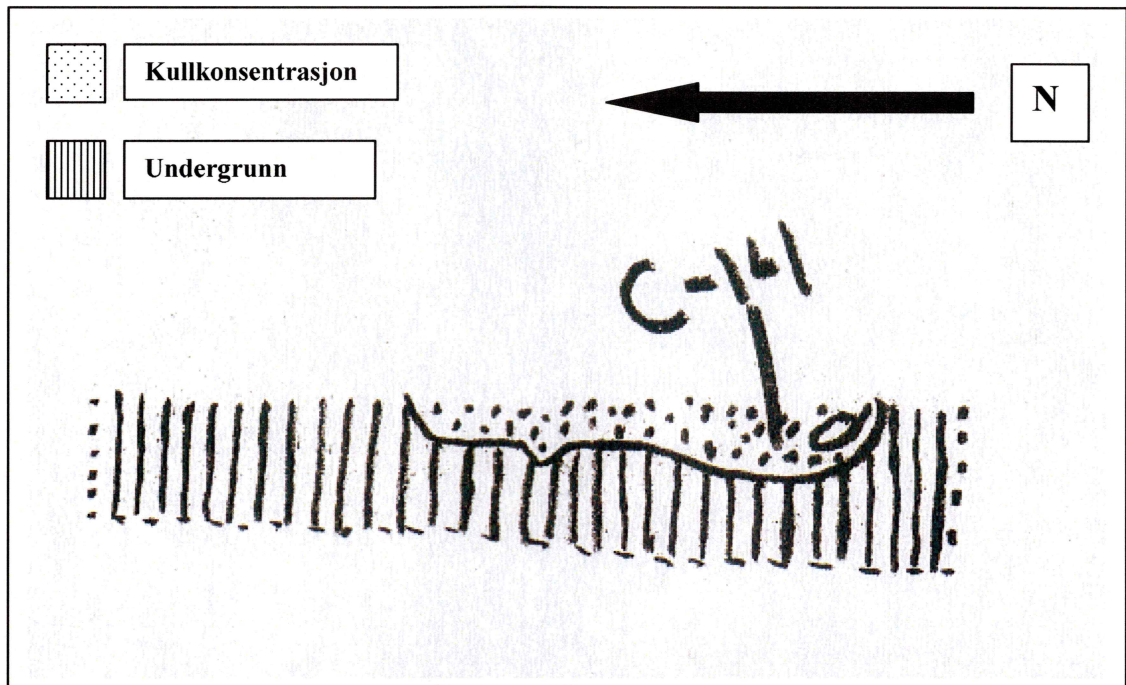
Snitt av ID91318, snitt mot øst

Skjorbrente stein fra ID91318

Plantegning av ID91318

Dokumentasjon

1 plan og profiltegning, målestokk 1: 20

3 foto:

1: Kokegrop i plan

2: kokegrop, profil

3: skjørbrente stein fra kokegrop

Prøver

1 C-14 prøve

Vedlegg

Kartgrunnlag med innmålte sjakter og struktur

Drammen 12.05.05

Kjell E Sønsterud

Nesbyen skolesenter - arkeologisk undersøkelse

